

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ ІНСТИТУТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор АДІ ДВНЗ «ДонНТУ»
М.М. Чальцев

Кафедра «Менеджмент організацій»
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
З КУРСУ «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»
(ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 6.030601
«МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ» УСІХ ФОРМ НАВЧАННЯ)

17/70-2012-

«Рекомендовано»
Навчально-методична комісія
факультету «Економіка
та управління»
Протокол №
від

«Рекомендовано»
Кафедра «Менеджмент
організацій»
Протокол №
від

УДК 658.5(071)

Методичні вказівки з науково – дослідницької роботи (для студентів спеціальності 7.050201 «Менеджмент організацій») [Електронний ресурс] / укладачі: Муромець Н.Є., Галушка В.В. – Електрон. дані – Горлівка: ДВНЗ «ДонНТУ» АДІ, 2011. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM): 12 см. – Системні вимоги: Pentium; 32 Mb RAM; WINDOWS 98/2000/NT/XP; MS Word 97-2000. – Назва з титул. екрану.

Укладачі:

Н.Є. Муромець, ст.викл.
В.В. Галушка, ас.

Відповідальний за випуск:

Деречинський Ю.Н., к.е.н., доц.
каф. «Менеджмент організацій»

Рецензент:

Полуянов В.П., к.е.н., проф.
каф. «Економіка і фінанси»

© Державний вищий навчальний заклад
«Донецький національний технічний університет»
Автомобільно-дорожній інститут, 2012.

ЗМІСТ

1 ВСТУП	4
1 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
1.1 Методика аналізу основних фінансових показників діяльності підприємства	6
2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	12
2.1 Завдання аналізу фінансових результатів, аналіз складу і динаміки прибутку підприємства.....	12
2.2 Аналіз фінансових результатів від реалізації продукції	15
2.3 Аналіз рентабельності діяльності підприємства	20
3 АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.....	25
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	31
Додаток А Приклад оформлення титульного аркушу	32
Додаток Б Приклад складення реферату	33
Додаток В Тематика курсових робіт	34
Додаток Г Приклад балансу на 1 січня 2011 року Форма №1	36
Додаток Д Приклад звіту про фінансові результати за 2010 рік Форма №2	38
Додаток Є Додаткові значення.....	39

1 ВСТУП

Перехід народного господарства України до ринкової економіки потребує від підприємства безперервної підготовленості до досягнення визначеної мети виробництва. Ефективність і конкурентоспроможність підприємства залежать від безлічі факторів його зовнішнього і внутрішнього середовища, які підлягають фінансовому аналізу.

Курсова робота — одна з основних ефективних форм самостійної роботи студентів.

Метою курсової роботи є аналіз основних фінансових показників роботи підприємства з метою визначення можливих виробничих та соціально-економічних резервів, а також розробка пропозицій щодо їх впровадження на підприємстві. Призначення роботи - заглибити теоретичні і практичні знання студентів з питань організації аналітичної роботи на підприємстві.

Найважливішими принципами фінансового аналізу є створення єдиної системи обліку, контролю, аналізу; використання у якості джерел налізу всієї сукупності інформації, яка отримана в системі обліку; пізнання на засадах кількісних характеристик якісної природи вивчаємих процесів і явищ; конкретність і оперативність аналізу.

Фінансовий аналіз на підприємстві носить багатосторонній характер і охоплює різні сторони його діяльності, в зв'язку з чим виникають відповідні його види за об'єктами, суб'єктами, призначенням, періодичності.

Призначення фінансового аналізу виробничо-господарської діяльності підприємства досить широке: його результати використовуються для розробки науково - обґрунтованих планів і контролю за їх виконанням: управління господарською діяльністю і вибору оптимальних управлінських рішень; оцінки ефективності виробничих процесів й визначення внутрішньовиробничих резервів та інш.

1 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Курсова робота виконується у вигляді пояснювальної записки на аркушах білого паперу формату А4 (297x210).

Пояснювальна записка у своєму складі повинна мати:

- титульний лист (додаток А);
- реферат (додаток Б);
- зміст;
- основну частину;
- висновки;
- перелік посилань;
- додатки.

Вступ (1-2 ст.) розкриває стан наукової проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Визначаються задачі дослідження. Основна частина складається із двох розділів: - теоретична частина; аналітична;

Теоретична частина (15 ст.) виконується на засадах вивчення теоретичних і методичних питань теми дослідження, яку студент повинен обрати із наданого списку тем курсової роботи з дисципліни фінансовий аналіз (Додаток В): тут аналізуються точки зору різних авторів щодо даної теми, відбувається їх критична оцінка й обґрунтовується особиста позиція автора курсової роботи.

Аналітична частина роботи (20-25 ст.) містить аналіз фінансових результатів роботи підприємства, а саме аналіз складу та динаміки балансового прибутку, аналіз фінансових результатів від реалізації продукції, аналіз рентабельності діяльності підприємства.

Кожний параграф та розділ курсової роботи мають бути завершений особистими висновками.

У висновках (2 ст.) наводяться підсумки проведеної роботи в теоретичному, аналітичному значенні; надається оцінка основних результатів проведеного аналізу основних фінансових показників роботи підприємства; визначаються основні недоліки і переваги під час аналізу, а також можливі резерви покращення досліджуваних в роботі показників.

1.1 МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У фінансовому аналізі використовується комплекс прийомів і технічних засобів, за допомогою яких вирішуються поставлені завдання. Для цього в фінансовому аналізі використовуються два види методичних прийомів.

Загальні прийоми:

- індукція;
- дедукція;
- метод порівняння абсолютних показників.

Специфічні прийоми:

- визначення відносних величин;
- визначення середніх величин;
- метод групувань;
- балансовий метод;
- статистико - математичні методи.

Крім вищенаведених статистико - математичних методів можна використовувати також деякі спеціальні прийоми обробки інформації, такі як:

ранжирування - це спосіб оцінки показника, коли його значенню надається визначений ранг;

метод розкладання - це розчленування складного явища на більш прості для виявлення факторів, що впливають на результативний фактор;

метод елімінування - це спосіб, що дозволяє виключити вплив того чи іншого фактора.

Методи розкладання і елімінування - два взаємопов'язаних методи. Ці методи на практиці можна реалізувати, проводячи аналіз за допомогою прийому ланцюгових підстановок, прийому різниць, ланцюгових показників та ін. Розглянемо сутність прийому ланцюгових підстановок і прийому різниць.

Прийом ланцюгових підстановок здійснюється шляхом порівняння фактичних показників із плановими, при якому чисельне розходження між ними приймається за величину впливу відповідного фактора.

Кожний з основних досліджуваних показників (фактичний і плановий) розглядається як добуток складових їхніх приватних показників (за кількістю факторів). Для визначення впливу кожного фактора роблять підстановки показників, у яких визначається вплив лише одного фактора, а інші повинні нейтралізуватись шляхом приведення в обох рядах підстановки аналогічних планових чи фактичних показників.

У першому ряді першої підстановки записують планові значення показників, у другому - ті ж показники, крім першого, котрий записують як фактичний показник. Він і буде характеризувати вплив першого фактора,

тому що інші показники обох рядів підстановки будуть плановими, тобто не впливають на величину першого фактора. Вплив цього фактора обчислюється як різниця між добутком приватних показників другого ряду і плановою величиною досліджуваного основного показника в першому ряді.

Потім виконують другу підстановку, у якій перший рядок відсутній, а замість нього приймається другий рядок першої підстановки, а нею за приводиться рядок, у якому першим показником є фактичний показник, а другим записується фактичний показник, який характеризує вплив другого фактора. Інші приватні показники нейтралізовані (перший показник в обох рядах - фактичний, а починаючи з третього, інші показники - планові). Вплив цього фактора обчислюється так само, як і у першій підстановці, по різниці між добутком показників цього ряду з величиною досліджуваного показника з другого рядка першої підстановки.

Подальший розрахунок впливу третього і подальшого факторів виконується в третій і наступній підстановках аналогічно з розрахунком, наведеним в другій підстановці.

Приєм різниць показників є різновидом прийому ланцюгових підстановок. Він заснований на визначенні різниць між фактичними і плановими (базисними) значеннями показників і множенні їх за кожним показником на абсолютне значення іншого взаємозалежного з ними показника. При цьому, визначаючи вплив кількісного фактора, різницю по відповідному показнику помножують на планове значення якісного показника. Для визначення впливу якісного фактора різницю за відповідним приватним показником помножують на фактичне значення кількісного показника.

Прибуток від реалізації продукції в цілому по підприємству залежить від чотирьох факторів:

- обсягу реалізації продукції (ВРПі);
- її структури (Уді);
- рівня середньореалізаційних цін (Ці);
- собівартості виробу (Сі).

У такий спосіб факторна модель аналізу прибутку від реалізації продукції по підприємству в цілому має наступний вид:

$$П = ВРП \cdot УД_i \cdot Ц_i \cdot С_i \quad (1.1)$$

Обсяг реалізації продукції може мати позитивний і негативний вплив на суму прибутку. Збільшення обсягу продажу рентабельної продукції приводить до пропорційного збільшення прибутку. Якщо ж продукція є збитковою, то при збільшенні обсягу реалізації відбувається зменшення суми прибутку.

Структура товарної продукції може мати як позитивний, так і негативний вплив на суму прибутку. Якщо збільшиться частка більш рентабель-

ДВНЗ «ДонНТУ» Автомобільно-дорожній інститут

них видів продукції в загальному обсязі її реалізації, то сума прибутку зростає, і навпаки, при збільшенні питомої ваги низькорентабельної і збиткової продукції загальна сума прибутку зменшиться.

Собівартість продукції і прибуток знаходяться у зворотно пропорційній залежності.

Зміна рівня середньореалізаційних цін і величина прибутку знаходяться у прямо пропорційній залежності. Тобто якщо збільшується рівень цін, то зростає і прибуток, і навпаки.

Зміна суми прибутку від реалізації за рахунок обсягу реалізації продукції визначається за формулою:

$$\Delta\Pi_{VPI} = \Pi_{ум1} - \Pi_{пл}, \quad (1.2)$$

Зміна прибутку від реалізації за рахунок структури:

$$\Delta\Pi_{UD} = \Pi_{ум2} - \Pi_{ум1}, \quad (1.3)$$

Зміна прибутку від реалізації за рахунок цін:

$$\Delta\Pi_{Ц} = \Pi_{ум3} - \Pi_{ум2}, \quad (1.4)$$

Зміна прибутку від реалізації за рахунок собівартості:

$$\Delta\Pi_{C} = \Pi_{ф} - \Pi_{ум3}, \quad (1.5)$$

Загальне відхилення прибутку від реалізації:

$$\Delta\Pi_{заг} = \Pi_{ф} - \Pi_{пл}, \quad (1.6)$$

Варто проаналізувати також виконання плану і динаміку прибутку від реалізації окремих видів продукції, величина якого залежить від трьох факторів:

- обсяг продажу;
- собівартість;
- середньореалізаційні ціни.

Факторна модель прибутку від реалізації окремих видів продукції має наступний вигляд:

$$\Pi = VPI_i - (C_i - C_i) \quad (1.7)$$

де Π - прибуток від реалізації продукції і-го виду;
 $VP\Pi_i$ - обсяг реалізації і-го виду продукції;
 C_i - ціна і-го виду продукції;
 C_i - собівартість і-го виду продукції.

Методика розрахунку впливу факторів способом ланцюгових підстановок має наступний вигляд:

$$\Pi_{nl} = VP\Pi_{nl} \cdot (C_{nl} - C_{nl}), \quad (1.8)$$

$$\Pi_{ум1} = VP\Pi_{\phi} \cdot (C_{nl} - C_{nl}), \quad (1.9)$$

$$\Pi_{ум2} = VP\Pi_{\phi} \cdot (C_{\phi} - C_{nl}), \quad (1.10)$$

$$\Pi_{\phi} = VP\Pi_{\phi} \cdot (C_{\phi} - C_{\phi}). \quad (1.11)$$

Відхилення прибутку від реалізації за рахунок впливу перерахованих вище факторів виконується за формулами:

а) за рахунок впливу обсягу реалізації продукції:

$$\Delta\Pi_{VP\Pi} = \Pi_{ум1} - \Pi_{nl}, \quad (1.12)$$

б) за рахунок зміни ціни:

$$\Delta\Pi_{C} = \Pi_{ум2} - \Pi_{ум1}, \quad (1.13)$$

в) за рахунок зміни собівартості:

$$\Delta\Pi_{C} = \Pi_{\phi} - \Pi_{ум2} \quad (1.14)$$

г) загальне відхилення прибутку від реалізації:

$$\Delta\Pi_{заг} = \Pi_{\phi} - \Pi_{nl}. \quad (1.15)$$

Рівень рентабельності виробничої діяльності, обчислений у цілому по підприємству, залежить від трьох основних факторів: зміни структури реалізації продукції; її собівартості; середньореалізаційні ціни.

Факторна модель рентабельності в цілому по підприємству має наступний вигляд:

$$R = \frac{\Pi(VPP, UD, C, C)}{I(VPP, UD, C)} \quad (1.16)$$

Де Π - прибуток від реалізації;

I - витрати (повна собівартість).

Розрахунок впливу факторів на зміну рівня рентабельності в цілому по підприємству можна виконати способом ланцюгових підстановок:

$$R_{nl} = \frac{\Pi_{nl}(VPP_{nl}, YU_{nl}, C_{nl}, C_{nl})}{I_{nl}(VPP_{nl}, YU_{nl}, C_{nl})}, \quad (1.17)$$

$$R_{ym1} = \frac{\Pi_{ym1}(VPP_{\phi}, YU_{nl}, C_{nl}, C_{nl})}{I_{ym1}(VPP_{\phi}, YU_{nl}, C_{nl})}, \quad (1.18)$$

$$R_{ym2} = \frac{\Pi_{ym2}(VPP_{\phi}, YU_{\phi}, C_{nl}, C_{nl})}{I_{ym2}(VPP_{\phi}, YU_{\phi}, C_{nl})}, \quad (1.19)$$

$$R_{ym3} = \frac{\Pi_{ym3}(VPP_{\phi}, YU_{\phi}, C_{\phi}, C_{nl})}{I_{ym3}(VPP_{\phi}, YU_{\phi}, C_{nl})}, \quad (1.20)$$

$$R_{\phi} = \frac{\Pi_{\phi}(VPP_{\phi}, YU_{\phi}, C_{\phi}, C_{\phi})}{I_{\phi}(VPP_{\phi}, YU_{\phi}, C_{\phi})}, \quad (1.21)$$

Відхилення рентабельності за рахунок впливу перерахованих вище факторів визначається за формулами:

а) за рахунок впливу обсягу реалізації продукції:

$$\Delta R_{VPP} = R_{ym1} - R_{nl}, \quad (1.22)$$

б) за рахунок зміни структури:

$$\Delta R_{UD} = R_{ym2} - R_{ym1}, \quad (1.23)$$

в) за рахунок зміни ціни:

$$\Delta R_{C} = R_{ym3} - R_{ym2}, \quad (1.24)$$

г) за рахунок зміни собівартості:

$$\Delta R_C = R_\phi - R_{умз}, \quad (1.25)$$

д) загальне відхилення рентабельності:

$$\Delta R_{заг} = R_\phi - R_{нл}. \quad (1.26)$$

Факторний аналіз у цілому по підприємству варто доповнити аналізом рентабельності окремих видів виробів. Факторна модель аналізу має наступний вигляд:

$$R = \frac{\Pi_i}{И_i} = \frac{VP\Pi_i - (Ц_i - C_i)}{VP\Pi_i - C_i}, \quad (1.27)$$

$$R = \frac{Ц_i - C_i}{C_i}. \quad (1.28)$$

Факторний аналіз рівня рентабельності і-го виробу можна здійснити за допомогою методу ланцюгових підстановок.

$$R_{нл} = \frac{(Цi_{нл} - Ci_{нл})}{Ci_{нл}}, \quad (1.29)$$

$$R_{умл} = \frac{(Цi_\phi - Ci_{нл})}{Ci_{нл}}, \quad (1.30)$$

$$R_\phi = \frac{(Цi_\phi - Ci_\phi)}{Ci_\phi}. \quad (1.31)$$

Зміна рентабельності за рахунок зміни ціни:

$$\Delta R_{Ц} = R_{умл} - R_{нл} \quad (1.32)$$

Зміна рентабельності за рахунок зміни собівартості:

$$\Delta R_C = R_\phi - R_{умл} \quad (1.33)$$

Загальне відхилення рентабельності:

$$\Delta R_{заг} = R_\phi - R_{нл} \quad (1.34)$$

2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Завдання аналізу фінансових результатів, аналіз складу і динаміки прибутку підприємства

Фінансові результати діяльності підприємства характеризуються сумою одержуваного прибутку і рівнем рентабельності. Прибуток підприємства одержується головним чином від реалізації продукції, а також від інших видів діяльності (здача в оренду основних фондів, комерційна діяльність на фондових і валютних біржах і т.д.).

Обсяг реалізації, розмір прибутку, рівень рентабельності залежать від виробничої, постачальницької, збутової і комерційної діяльності підприємства.

Основними задачами аналізу фінансових результатів діяльності підприємства є:

- а) систематичний контроль за виконанням планів реалізації продукції й одержанням прибутку;
- б) визначення впливу як об'єктивних, так і суб'єктивних факторів на обсяг реалізації продукції і фінансових результатів;
- в) виявлення резервів збільшення обсягу реалізації продукції і суми прибутку;
- г) розробка заходів щодо використання виявлених резервів.

В аналізі використовуються наступні показники прибутку:

- прибуток балансовий;
- прибуток від реалізації продукції;
- прибуток від іншої реалізації;
- фінансові результати від позареалізаційних операцій.

Прибуток балансовий включає результати від реалізації продукції, результати від іншої реалізації, доходи і витрати від позареалізаційних операціями, як видно на рисунку 2.1:

У процесі аналізу необхідно вивчити склад балансового прибутку і його динаміку. Вихідні результати аналізу представлені в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1- Аналіз складу і динаміки балансового прибутку

Склад балансового прибутку	Показники, тис.грн.		Динаміка	
	План 2010р.	Факт 2010р.	Відхилення	%
1.Балансовий прибуток	142701,17	114542,55	28158,61	80,27%
2.Прибуток від реалізації	129343,08	181720,56	52377,48	140,50%
3.Прибуток від іншої реалізації	2582,16	-16853,76	19435,92	
4.Доходи від володіння корпоративними правами	-	1487,65	1487,65	
5.Відсотки до одержання	-	6549,39	6549,39	
6.Інші позареалізаційні доходи і витрати	10775,93	-58361,28	69137,21	

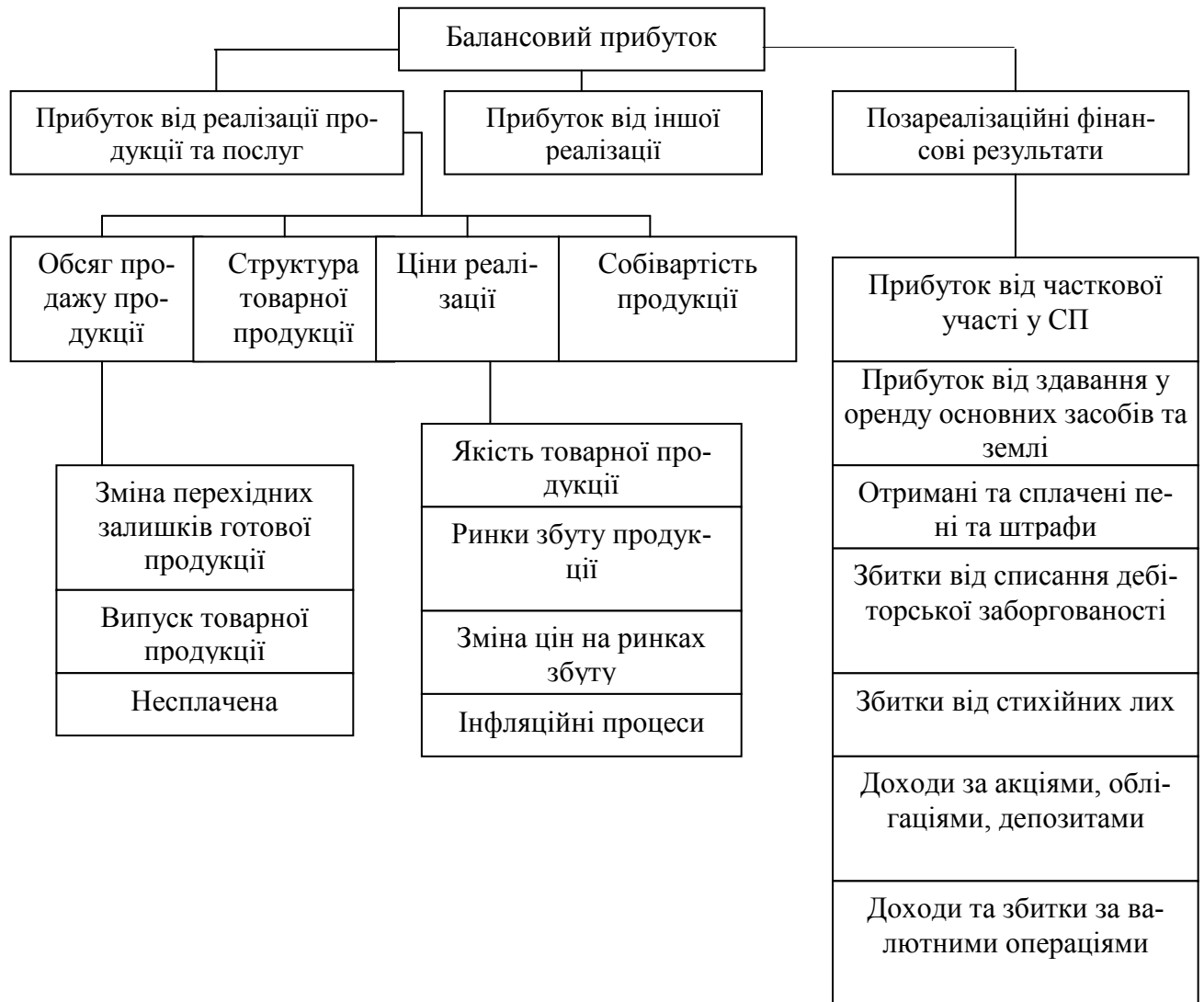

Рисунок 2.1 – Блок-схема факторного аналізу прибутку

На підставі аналізу складу і динаміки балансового прибутку, наведених у таблиці 2.1 видно, що план з балансового прибутку недовиконаний на 19,73%, що складає 28158,61 грн. Найбільш питому вагу в складі балансового прибутку складає прибуток з реалізації продукції. Даний показник збільшився у звітному періоді в порівнянні до базового на 40,50%, тобто на 52377,48 грн. У звітному періоді підприємство одержало збитки від іншої реалізації на суму 19435,92 грн. та від інших позареалізаційних доходів та витрат на суму 69137,21 грн. Прибуток підприємство отримало за рахунок володіння корпоративними правами і відсотками до одержання, що склали відповідно 1487,65 грн. та 6549,39 грн.

2.2 Аналіз фінансових результатів від реалізації продукції

Підприємство випускає чотири види продукції: А, В, С, D, дані по яким представлені в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Додаткові вихідні дані

	Вид продукції	Обсяг, тис.од.	Середня ціна реалізації, грн.	Собівартість одиниці виробу, грн.	Прибуток від реалізації, тис.грн.	Витрати, тис.грн.
1	2	3	4	5	6	7
План	А	214,17	880	729,0040	188470,37	156131,43
	В	178,47	1056	874,8192	188467,28	156131,43
	С	152,98	1232	1020,6259	188470,37	156134,53
	Д	142,78	1320	1093,5479	188467,28	156134,84
Разом		688,40	4488,00	3717,9969	753875,30	624532,23
Факт	А	330,21	883,00	745,4197	291578,74	246147,82
	В	275,18	1059,60	894,5036	291578,74	246147,82
	С	224,64	1298,01	1095,7808	291578,74	246150,94
	Д	220,14	1324,50	1118,1295	291578,74	246147,82
Разом		1050,17	4565,11	7571,8305	1166314,94	984594,39

Прибуток від реалізації продукції в цілому по підприємству залежить від чотирьох факторів:

- а) обсягу реалізації продукції ($V_{рп}$);
- б) її структури ($Уді$);
- в) рівня середньо реалізаційних цін ($Ці$);
- г) собівартості виробу ($Сі$)

Розрахунок впливу цих факторів на суму прибутку можна виконати способом ланцюгових підстановок, використовуючи дані, приведені в таблиці 2.2. і 2.3.

Допоміжні розрахунки для факторного аналізу прибутку від реалізації приведені в табл. 2.3.

Таблиця 2.3 – Вихідні дані для факторного аналізу прибутку від реалізації продукції, тис. грн.

Показники	План	План, перелічення по фактичному обсягу реалізації	Факт
1.Виторг від реалізації продукції за винятком ПДВ і акцизу (ВР)	753875,30	1148514,85	1166314,94
2.Планова собівартість реалізованої продукції (ПС)	624532,23	951463,09	984594,39
3. Прибуток від реалізації товарної продукції (П=ВР-ПС)	129343,08	197051,76	181720,56

Зробимо допоміжні розрахунки для факторного аналізу прибутку від реалізації продукції підприємства в таблиці 2.4

Таблиця 2.4 – Розрахунок впливу факторів на зміну суми прибутку від реалізації продукції

Показник	Умови розрахунку				Порядок розрахунку	Сума прибутку, тис.грн.
	Обсяг реалізації продукції (ВРП)	Структура товарної продукції (УДі)	Ціна (Ці)	Собівартість (Сі)		
План	П	П	П	П	ВРпл-ПСпл	129343,08
Умовн.1	Ф	П	П	П	ПЛ*К	197315,43
Умовн.2	Ф	Ф	П	П	ВРперерах- ПСперерах	197051,76
Умовн.3	Ф	Ф	Ф	П	ВРф- Псперерах	214851,85
Факт	Ф	Ф	Ф	Ф	ВРф-ПСф	181720,56

Коефіцієнт виконання плану за обсягом реалізації складає:

$$K = \frac{1050,17}{688,40} \cdot 100\% = 152,55\% ,$$

тобто план за обсягом реалізації перевиконаний на 52,55%.

Розрахуємо зміну суми прибутку від реалізації за рахунок зміни:

а) обсягу реалізації продукції:

$$\Delta\Pi_{ВРП} = 197315,43 - 129343,08 = 67972,35 \text{ (тис.грн.)},$$

б) структури:

$$\Delta\Pi_{УД} = 197051,76 - 197315,43 = - 263,67 \text{ (тис.грн.)},$$

в) ціни:

$$\Delta\Pi_{Ц} = 214851,85 - 197051,76 = 17800,09 \text{ (тис.грн.)},$$

г) собівартості:

$$\Delta\Pi_{С} = 181720,56 - 214851,85 = - 33131,30 \text{ (тис.грн.)}.$$

Загальне відхилення прибутку від реалізації складе:

$$\Delta\Pi_{заг} = 181720,56 - 129343,08 = 52377,48 \text{ (тис.грн.)}.$$

Результати розрахунків показують, що план прибутку перевиконаний в основному за рахунок збільшення обсягу реалізації продукції, що привело в цілому до зростання значення прибутку від реалізації на 52377,48 тис.грн., а саме за рахунок підвищення середньо реалізаційних цін, що привело до збільшення прибутку на 17800,093 тис.грн. У зв'язку з підвищенням собівартості продукції прибуток від реалізації скоротився на 33131,296 тис.грн. Зміна структури товарної продукції в звітному періоді також сприяло скороченню прибутку від реалізації на 263,669 тис.грн.

Варто проаналізувати також виконання плану і динаміку прибутку від реалізації окремих видів продукції, розмір якого залежить від трьох факторів:

1. обсягу продажу;
2. собівартості;
3. середньореалізаційних цін.

Проаналізуємо вплив факторів на прибуток від реалізації за допомогою способу ланцюгових підстановок, а також відхилення прибутку від реалізації за рахунок впливу даних факторів за кожному видом виробу:

Проведемо розрахунки за видами продукції:

- Виріб А:

$$\begin{aligned}
 P_{пл} &= 214,17 \cdot (880 - 729,0040) = 32338,944 \text{ (тис.грн.)}, \\
 P_{ум1} &= 330,21 \cdot (880 - 729,0040) = 49860,951 \text{ (тис.грн.)}, \\
 P_{ум2} &= 330,21 \cdot (883 - 729,0040) = 50851,592 \text{ (тис.грн.)}, \\
 P_{ф} &= 330,21 \cdot (883 - 745,4197) = 45430,919 \text{ (тис.грн.)}, \\
 \Delta P_{VRП} &= 49860,951 - 32338,944 = 17522,007 \text{ (тис.грн.)}, \\
 \Delta P_{Ц} &= 50851,592 - 49860,951 = 990,641 \text{ (тис.грн.)}, \\
 \Delta P_{С} &= 45430,919 - 50851,592 = -5420,674 \text{ (тис.грн.)}, \\
 \Delta P_{заг} &= 45430,919 - 32338,944 = 13091,975 \text{ (тис.грн.)}.
 \end{aligned}$$

Аналогічні розрахунки проведемо за наступними видами продукції.

Результати розрахунків занесемо в таблицю 2.5.

Сума прибутку від реалізації продукції у фактичному періоді склала 181720,56 тис. грн. і порівняно з плановим, у якому вона становила 129343,08 тис. грн., збільшилася на 52377,48 тис. грн. Такий результат отримано за рахунок прибутку отриманого через зміни обсягу і структури реалізації, що склав 67708,68 тис. грн., та прибутку від зміни цін, який склав 17800,09 тис. грн. Зміна собівартості одиниці продукції зумовила скорочення прибутку на 33131,30 тис. грн.

Таблиця 2.5 – Факторний аналіз прибутку від реалізації окремих видів продукції

Вид продукції	Обсяг, тис. од.		Середня ціна реалізації, грн		Собівартість одиниці продукції, грн.		Сума прибутку від реалізації продукції, тис. грн.		Відхилення від планового прибутку, тис. грн.			
	План	Факт	План	Факт	План	Факт	План	Факт	Загальне	Обсягу і структури реалізації	Ціни	Собівартості
А	214,17	330,21	880	883	729,0040102	745,4196616	32338,94	45430,92	13091,97	17522,01	990,64	-5420,67
В	178,47	275,18	1056	1059,6	874,8191904	894,5035938	32335,85	45430,92	13095,07	17521,15	990,64	-5416,72
С	152,98	224,64	1232	1298,01	1020,625863	1095,780786	32335,85	45427,80	13091,95	15146,23	14828,17	-16882,44
Д	142,78	220,14	1320	1324,5	1093,547853	1118,129492	32332,44	45430,92	13098,48	17519,30	990,64	-5411,46
Всього	688,40	1050,17	-	-	-	-	129343,08	181720,56	52377,48	67708,68	17800,09	-33131,30

2.3 Аналіз рентабельності діяльності підприємства

Показники рентабельності характеризують ефективність роботи підприємства в цілому, прибутковість різних напрямків діяльності (виробничої, підприємницької, інвестиційної), окупність витрат та ін.

Показники рентабельності можна об'єднати в декілька груп:

1. перша група – показники, що характеризують рентабельність (окупність) витрат виробництва й інвестиційних проектів;
2. друга група – показники, що характеризують рентабельність продажу;
3. третя група – показники, що характеризують прибутковість капіталу і його частин.

Усі ці показники можна розрахувати на основі балансового прибутку, прибутку від реалізації та чистого прибутку.

Рентабельність виробничої діяльності (окупність витрат) обчислюється шляхом співвідношення валового або чистого прибутку до суми витрат по реалізації продукції, обчислюється по формулі:

$$R_3 = \frac{БП(ЧП)}{И}, \quad (2.1)$$

де БП (ЧП) – відповідно балансовий і чистий прибуток;

И – сума витрат по реалізації продукції.

Вона показує скільки гривень має підприємство з кожної гривні, витраченої на виробництво і реалізацію продукції.

Рентабельність продажу розраховується шляхом ділення прибутку від реалізації продукції (чистого прибутку) на суму отриманої виручки:

$$R = \frac{ЧП(ПР)}{ВР}, \quad (2.2)$$

Вона характеризує ефективність підприємницької діяльності, тобто скільки прибутку має підприємство з 1 грн. продажів.

Рентабельність (прибутковість) капіталу визначається як відношенням балансового (валового чи чистого) прибутку до середньорічної вартості всього авансованого капіталу або окремих його частин (основний капітал, оборотний капітал, позикові засоби):

$$R_k = \frac{БП(ЧП)}{\sum K}, \quad (2.3)$$

Рівень рентабельності виробничої діяльності, обчислений у цілому по підприємству, залежить від трьох основних факторів:

- зміни структури реалізації продукції;
- її собівартості;
- середніх цін реалізації.

Факторна модель рентабельності в цілому по підприємству має наступний вид:

$$R = \frac{\Pi(VPI, UD, C, S)}{I(VPI, UD, C)}, \quad (2.4)$$

де Π – прибуток від реалізації;

I – витрати (повна собівартість).

Розрахунок впливу факторів на зміну рівня рентабельності в цілому по підприємству можна виконати способом ланцюгових підстановок, використовуючи дані таблиць 2.3 і 2.4 .

$$R_{nl} = \frac{129343,08}{624532,23} \cdot 100\% = 20,71\% ;$$

$$R_{ум1} = \frac{197315,43}{951463,23} \cdot 100\% = 20,71\% ;$$

$$R_{ум2} = \frac{197051,76}{951463,09} \cdot 100\% = 20,71\% ;$$

$$R_{ум3} = \frac{214851,85}{951463,09} \cdot 100\% = 22,58\% ;$$

$$R_{\phi} = \frac{181720,56}{984594,39} \cdot 100\% = 18,46\% .$$

Визначимо відхилення рентабельності за рахунок впливу перерахованих вище факторів:

- за рахунок впливу обсягу реалізації продукції:

$$\Delta R_{VPI} = 20,71\% - 20,71\% = 0,00\% ,$$

- за рахунок зміни структури:

$$\Delta R_{UD} = 20,71\% - 20,71\% = 0,00\% ,$$

- за рахунок зміни ціни:

$$\Delta R_C = 22,58\% - 20,71\% = 1,87\% ,$$

- за рахунок зміни собівартості:

$$\Delta R_C = 18,46\% - 22,58\% = - 4,12 \% ,$$

- загальне відхилення рентабельності:

$$\Delta R_{заг} = 18,46\% - 20,71\% = - 2,25 \% .$$

Результати розрахунків показують, що рівень рентабельності в звітному періоді в порівнянні з планом знизився на 2,25%.

За рахунок підвищення середньореалізаційних цін рентабельність зросла на 1,87%, а за рахунок збільшення собівартості одиниці виробу – скоротилася на -4,12 %.

Факторний аналіз рентабельності в цілому по підприємству доповнимо аналізом рентабельності окремих видів виробів. Факторний аналіз рівня рентабельності і-го виробу проведемо за допомогою методу ланцюгових підстановок.

Рентабельність виробу А:

$$R_{пл} = \frac{880 - 729,004}{729,004} \cdot 100\% = 20,71\% ;$$

$$R_{ум1} = \frac{883 - 729,004}{729,004} \cdot 100\% = 21,12\% ;$$

$$R_{\phi} = \frac{883 - 745,420}{745,420} \cdot 100\% = 18,46\% .$$

Зміна рентабельності виробу А:

-за рахунок зміни ціни складе:

$$\Delta R_{Ц} = +21,12 \% - 20,71\% = +0,41 \% ,$$

-за рахунок зміни собівартості:

$$\Delta R_C = +18,46\% - 21,12\% = -2,67 \% ,$$

-загальне відхилення рентабельності:

$$\Delta R_{заг} = +18,46\% - 20,71\% = - 2,26 \% .$$

Аналогічно слід провести аналіз зміни рентабельності за всіма іншими видами продукції.

Результати розрахунків занесемо в підсумкову таблицю 2.6.

Таблиця 2.6 - Факторний аналіз рентабельності за рахунок окремих видів продукції

Вид продукції	Середня ціна реалізації, грн		Собівартість одиниці продукції, грн.		Рентабельність %		Відхилення від плану, %		
	План	Факт	План	Факт	План	Факт	Загальне	За рахунок	
								Ціни	Собівартості
А	880	883	729,0040102	745,4196616	20,71	18,46	-2,26	0,41	-2,67
В	1056	1059,6	874,8191904	894,5035938	20,71	18,46	-2,25	0,41	-2,67
С	1232	1298,01	1020,625863	1095,780786	20,71	18,46	-2,25	6,47	-8,72
Д	1320	1324,5	1093,547853	1118,129492	20,71	18,46	-2,25	0,41	-2,66

На підставі зроблених розрахунків, результати яких занесені в табл. 2.6 видно, що рівень рентабельності в цілому по підприємству в звітному періоді в порівнянні з плановим знизився на 2,25% і, загалом, за кожним видом продукції ми маємо майже однакове відхилення від плану.

Якщо проаналізувати кожен вид продукції окремо, то можна сказати, що по продукції А, В, С, Д негативний вплив на рівень рентабельності справив фактор собівартості, за рахунок якого рентабельність знизилася відповідно на 2,67%, 2,67%, 8,72% і 2,66% відповідно. Фактор ціни вплинув позитивно на всі види продукції, завдяки чому рентабельність продукції А, Б і Д збільшилася на 0,41%, а по виробу С – на 6,47%.

Найвищий вплив на рівень рентабельності справив продукт С, що видно з таблиці 2.6. Даний продукт зробив найбільший позитивний вплив на рентабельність за рахунок ціни і найбільш негативний вплив за рахунок собівартості.

3 АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансовий стан підприємства виражається в співвідношенні структур його активів і пасивів, тобто засобів підприємств і їхніх джерел. Основні задачі аналізу фінансового стану – визначення якості фінансового стану, вивчення причин його поліпшення чи погіршення за певний період, підготовка рекомендацій з підвищення фінансової стійкості і платоспроможності підприємства.

Об'єктивна оцінка фінансового стану підприємств здійснюється за допомогою комплексу, системи показників, що детально і всебічно характеризують фінансовий стан. Показники оцінки фінансового стану повинні бути такими, щоб усі хто зв'язаний з підприємством економічними відносинами могли одержати відповідь на питання на кілька надійне підприємство як партнер у фінансових відносинах і прийняти рішення про проведення економічних відносин з ним.

Комплекс показників оцінки фінансового стану включає 79 показників, призначених для детальної і всебічної оцінки фінансового стану. У залежності від цілей аналізу, задач його здійснення й іншої специфіки в кожному конкретному випадку може використатися оптимальний набір цих показників.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності (терміновості) показує, яка частина поточної заборгованості може бути погашена на дату складання балансу, чи іншу дату:

$$\frac{\text{Грошові кошти} + \text{Цінні папери що швидко реалізуються}}{\text{Короткострокові зобов'язання}} \quad (3.1)$$

Уточнений (проміжний) коефіцієнт ліквідності показує, яка частина короткострокових зобов'язань може бути погашена не тільки за рахунок наявних коштів, але і за рахунок очікуваних надходжень:

$$\frac{\text{Грошові кошти} + \text{Цінні папери} + \text{Дебіторська заборгованість}}{\text{Короткострокові зобов'язання}} \quad (3.2)$$

Уточнений коефіцієнт ліквідності, скорегований з урахуванням авансів, виданих і отриманих, показує яка частина короткострокових зобов'язань може бути погашена не тільки за рахунок наявних коштів, але і за рахунок очікуваних надходжень:

$$\frac{\text{Грошові кошти} + \text{Цінні папери} + \text{Деб. зоборгованість} + \text{Аванси видані}}{\text{Короткострокові зобов'язання} + \text{Аванси отримані}} \quad (3.3)$$

Коефіцієнт поточної ліквідності дозволяє установити на скільки оборотні активи покривають короткострокові зобов'язання:

$$K_{н.л.} = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Короткострокові зобов'язання}} \quad (3.4)$$

Чисті оборотні активи свідчать про перевищення оборотних активів над короткостроковими зобов'язаннями (визначають величину потреби у власному оборотному капіталі), грн.:

$$\text{Оборотні активи} - \text{Короткострокові зобов'язання} \quad (3.5)$$

Забезпеченість власними оборотними коштами, характеризує ступінь участі власного капіталу у формуванні оборотних коштів:

$$\frac{\text{Оборотні активи} - \text{Короткострокові зобов'язання}}{\text{Оборотні активи}} \quad (3.6)$$

Частка активів, що важко реалізуються у загальній величині оборотних активів, характеризує якість активів, %:

$$\frac{\text{Оборотні активи, що важко реалізуються}}{\text{Оборотні активи}} \quad (3.7)$$

Співвідношення активів, що важко реалізуються і легко реалізуються, характеризує якість активів, %:

$$\frac{\text{Оборотні активи, що важко реалізуються}}{\text{Оборотні активи} - \text{Оборотні активи, що важко реалізуються}} \quad (3.8)$$

Коефіцієнт оборотності активів характеризує швидкість обороту сукупних активів, кількість оборотів:

$$\frac{\text{Виторг}}{\text{Середня величина активів}} \quad (3.9)$$

Коефіцієнт оборотності оборотних активів характеризує швидкість обороту оборотних активів, кількість оборотів:

$$\frac{\text{Виторг}}{\text{Середня величина оборотних активів}} \quad (3.10)$$

Залучення (вивільнення) засобів в оборот відображає додаткове залучення (вивільнення) засобів в оборот, зв'язане з уповільненням (прискоренням) оборотності оборотних активів, грн.:

$$\frac{\text{Виторг}}{365} \cdot (\text{Період обороту зв. нперіоду} - \text{Період обороту мин. нперіод}) \quad (3.11)$$

Оборотність дебіторської заборгованості характеризує кратність перевищення виторгу над середньою дебіторською заборгованістю, кількість оборотів:

$$\frac{\text{Виторг}}{\text{Середня дебіторська заборгованість}} \quad (3.12)$$

Період погашення дебіторської заборгованості відображає середній сформований за період термін розрахунків покупців і замовників, дні:

$$\frac{\text{Тривалість аналізованого періоду}}{\text{Оборотність дебіторської заборгованості}} \quad (3.13)$$

Частка дебіторської заборгованості в загальному обсязі оборотних активів характеризує структуру оборотних активів, %:

$$\frac{\text{Дебіторська заборгованість}}{\text{Оборотні активи}} \cdot 100 \quad (3.14)$$

Частка сумнівної дебіторської заборгованості свідчить про якість дебіторської заборгованості, %:

$$\text{Чс.д.з} = \frac{\text{Сумнівна дебіторська заборгованість} \cdot 100}{\text{Дебіторська заборгованість}} \quad (3.15)$$

Оборотність виробничих запасів показує швидкість обороту матеріальних запасів на підприємстві, кількість оборотів:

$$\frac{\text{Собівартість витрачених матеріалів}}{\text{Середня кількість запасів}} \quad (3.16)$$

Термін збереження запасів свідчить про середній термін збереження запасів на складі, дні:

$$\frac{\text{Тривалість аналізованого періоду}}{\text{Оборотність запасів}} \quad (3.17)$$

Оборотність готової продукції характеризує швидкість обороту готової продукції:

$$\frac{\text{Собівартість реалізованої продукції}}{\text{Середній обсяг готової продукції}} \quad (3.18)$$

Термін збереження готової продукції вказує на тривалість збереження готової продукції, дні:

$$\frac{\text{Тривалість аналізованого періоду}}{\text{Оборотність готової продукції}} \quad (3.19)$$

Коефіцієнт незалежності характеризує частку власного капіталу в загальному обсязі пасивів:

$$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Валюта балансу-Нетто}} \quad (3.20)$$

Коефіцієнт фінансової стійкості показує питому вагу джерел фінансування, що можуть бути використані тривалий час:

$$\frac{\text{Власний капітал} + \text{Довгостроковий капітал}}{\text{Валюта балансу-Нетто}} \quad (3.21)$$

Коефіцієнт фінансування показує, яка частина діяльності підприємства фінансується за рахунок власних коштів:

$$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Позиковий капітал}} \quad (3.22)$$

Коефіцієнт інвестування показує, наскільки власний капітал покриває виробничі інвестиції:

$$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Необоротні активи}} \quad (3.23)$$

Коефіцієнт фінансової залежності характеризує фінансову залежність від капіталу з переважним правом:

$$\frac{\text{Капітал з переважним правом} + \text{Привілейговані акції}}{\text{Активи} - \text{Поточні пасиви}} \quad (3.24)$$

Рентабельність активів показує, який прибуток має підприємство з кожної гривні, вкладеної в активи, %:

$$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середня величина активів}} \cdot 100 \quad (3.25)$$

Рентабельність оборотних активів показує який прибуток має підприємство з кожної гривні, вкладеної в оборотні активи, %:

$$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Середня величина оборотних активів}} \cdot 100 \quad (3.26)$$

Рентабельність інвестицій відображає ефективність використання засобів, що інвестовані у підприємство, %:

$$\frac{\text{Прибуток до сплати податків}}{\text{Валюта балансу-Сума короткострокових зобов'язань}} \cdot 100 \quad (3.27)$$

Рентабельність власного капіталу вказує на величину прибутку, одержуваного з кожної гривні, вкладеної в підприємство власниками, %:

$$\frac{\text{Прибуток у розпорядженні підприємства}}{\text{Власний капітал}} \cdot 100 \quad (3.28)$$

Рентабельність продажу продукції показує який прибуток має підприємство з кожної гривні продажу, %:

$$\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Виторг}} \cdot 100 \quad (3.29)$$

Прибуток/витрати (прибутковість) характеризує ефективність (прибутковість) зроблених витрат:

$$\frac{\text{Прибутковість від продажів}}{\text{Витрати від звичайної діяльності}} \quad (3.30)$$

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Єфимова О. В. Финансовый анализ. 4-е изд., перераб. и доп. - М.: Бух, учет; 2002. - 528 с.
2. Ковалев А. Н., Привалов В.П. Анализ финансового состояния предприятия. 4-е изд., испр. и доп - М.: Центр экономики и математики, 2000. - 208 с.
3. Шеремет А. Д., Сайфулин Ф.С. Методика финансового анализа. - М.: ИНФРА, 1996. - 176 с.
4. Ковалев В.В. Сборник задач по финансовому анализу. Учебное пособие для вузов. — М.: Финансы и статистика, 1999. - 128 с.
5. Маркорьян Э.А. Финансовый анализ: Учебное пособие. — М.: ИНФРА, 2002.-224с.
6. Селезнева Н.Н. Финансовый анализ: Учебное пособие. - М.: ЮНИТИ, 2001.-479с.

ДОДАТОК А

Приклад оформлення титульного аркушу
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра «Менеджмент організацій»

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Фінансовий аналіз»

на тему: «Фінансовий менеджмент: цілі та зміст»

Студентки IV курсу
факультету «ЕУ»
спеціальності 6.030601
гр.МО-
ПБ

Науковий керівник
асистент кафедри
«Менеджмент організацій»
Галушка В.В.

Горлівка 2011

ДОДАТОК Б

Приклад складання реферату

РЕФЕРАТ

Курсова робота: 66 сторінок, 1 рисунок, 6 таблиць, 4 додатки, 8джерел.

Об'єкт дослідження – фінансові показники роботи підприємства.

Мета роботи – провести аналіз фінансових показників роботи підприємства.

В роботі виконано аналіз основних фінансових показників роботи підприємства та обґрунтовано застосування вибраного методу фінансового аналізу для підприємства, яке досліджується.

В роботі використані наступні методи дослідження: метод абсолютних різниць, метод ланцюгових підстановок та порівняльно-структурний аналіз.

На базі фінансової звітності проведено розрахунки з аналізу фінансових показників.

Отримані результати аналізу відхилень планових показників від фактичних, дають змогу оцінити рівень економічного розвитку підприємства.

На базі отриманих результатів аналізу пропонується на даному підприємстві для поліпшення показників роботи провести впровадження наявних внутрішніх соціально-економічних резервів росту.

ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ, ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ, ПОРІВНЯЛЬНО-СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ, ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ, ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ, МЕТОД ЛАНЦЮГОВИХ ПОДСТАНОВОК, ФІНАНСОВІ МЕТОДИ

ДОДАТОК В

Тематика курсових робіт

1. Прибуток як показник ефекту господарської діяльності.
2. Грошові потоки в організації.
3. Оцінка фінансових результатів.
4. Рентабельність продукції та шляхи її підвищення.
5. Статутний і авансований капітал: поняття і відображення в звітності.
6. Аналіз використання основних засобів організацій.
7. Аналіз використання оборотних коштів організацій.
8. Оцінка фінансового стану.
9. Аналіз складу, структури і динаміки майна організацій.
10. Аналіз фінансового стану за даними бухгалтерського балансу.
11. Аналіз і оцінка грошових коштів.
12. Оцінка й аналіз фінансової стійкості підприємств.
13. Комплексний економічний аналіз і оцінка ефективності бізнесу.
14. Теоретичні основи економічної оцінки господарської діяльності.
15. Методи рейтингової оцінки ефективності господарської діяльності.
16. Аналіз кредитоспроможності організацій.
17. Фінансовий менеджмент: цілі та зміст.
18. Фондовий ринок у механізмі ринкової економіки.
19. Керування портфелем цінних паперів компаній і банків.
20. Розкриття фінансової інформації учасниками ринку цінних паперів.
21. Оцінка показників дебіторської заборгованості.
22. Оцінка показників кредиторської заборгованості.
23. Аналіз неплатоспроможності (банкрутства) організації.
24. Аналіз і оцінка впливу собівартості продукції на величину прибутку.
25. Аналіз поведінки витрат і взаємозв'язку обсягу виробництва, собівартості і прибутку.
26. Аналіз собівартості реалізованої продукції.
27. Аналіз виробничої собівартості реалізованої продукції.
28. Аналіз впливу обсягу продукції на величину прибутку.
29. Система цін на продукцію
30. Бухгалтерська звітність як інформаційна основа економічного аналізу.
31. Методи фінансового аналізу.
32. Фінансовий аналіз як база ухвалення управлінського рішення.
33. Фінансовий механізм керування організаціями.
34. Методика економічного аналізу.

35. Фінансовий план як розділ бізнес-плану.
36. Оцінка рентабельності організацій.
37. Оцінка майна організації.
38. Оцінка структури власного і позикової о капіталу.
39. Система формування економічних показників.
40. Співвідношення грошових розрахунків і бартеру.

ДОДАТОК Г

БАЛАНС
на 1 січня 2011 року
Форма №1

Найменування статей балансу	Код рядка	На початок періоду	На кінець періоду
1	2	3	4
Актив			
1. Необоротні активи			
Нематеріальні активи			
Залишкова вартість	010	1248,9	1085,8
Первісна вартість	011	1929,9	1947,2
Знос	012	(681)	(861,4)
Незавершене будівництво	020	23673,8	14650,5
Основні засоби:			
Залишкова вартість	030	511380,1	587130,2
Первісна вартість	031	1216006,2	1358304,6
Знос	032	(704626,1)	(771174,4)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
Які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	40414,7	42621,2
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	6282,5	6361,8
Відстрочені податкові активи	060		4250,3
Усього за розділом 1	080	583000	656099,8
2. Оборотні активи			
Запаси:			
Виробничі запаси	100	48234	43659
Тварини на відрощуванні і відгодівлі	110	45,2	55,6
незавершене виробництво	120	3709,7	4009,1
Готова продукція	130	52695,7	48790,3
Товари	140	1797,8	1662,2
Векселі отримані	150	6898,7	56,3
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	39459,7	21622,3
первісна вартість	161	39459,7	21622,3
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
З бюджетом	170	36684,5	33289,6
З виданих авансів	180	52884,1	22952,4
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	3659,1	14883,3
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	1675,4	75954,2
В іноземній валюті	240	91718,5	23771,8
Інші оборотні активи	250	233,9	42,6
Усього за розділом 2	260	339696,3	290748,7
3. Витрати майбутніх періодів	270	1992,9	13877,6
Баланс	280	924689,2	960726,1

1	2	3	4
Пасив			
1. Власний капітал			
Статутний капітал	300	325503,4	325503,4
Інший додатковий капітал	330	217240,5	235081,2
Резервний капітал	340	33460,8	81375,8
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	121694,2	75724
Вилучений капітал	370	(7021,5)	(36,5)
Усього за розділом 1	380	690877,4	717647,9
2. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	0,1	0,1
Цільове фінансування	420	(49,9)	(80,3)
Усього за розділом 2	430	(49,8)	(80,2)
3. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		32217,6
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	20536,2	55225,3
Інші довгострокові зобов'язання	470	27423,1	22067,8
Усього за розділом 3	480	47959,3	109510,7
4. Початкові зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500		2034,3
Векселі видані	520	13991,4	10858,2
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	62954,8	30491
Поточні зобов'язання за розрахунки:			
з отриманими авансами:	540	6008,1	13765,5
з бюджетом	550	968,7	1050,5
з позабюджетних платежів	560	1857,9	9,7
зі страхування	570	893,5	910,9
з оплати праці	580	2056,5	2109,5
з учасниками	590	1448	5629,7
Інші поточні зобов'язання	610	95453	66518
Усього за розділом 4	620	185631,9	133377,3
5. Доходи майбутніх періодів			
Баланс	640	924689,2	960726,1

ДОДАТОК Д

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ
за 2010 рік
Форма №2

Стаття	Код рядка	За звітній пе- ріод	За попередній період
1. Фінансові результати			
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	724207,2	832153,3
Податок на додану вартість	015	33496,1	33767,9
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	690711,1	798385,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	447318,7	451559,1
Валовий прибуток	050	243392,4	346826,3
Інші операційні доходи	060	438433	382378,7
Адміністративні витрати	070	34483,3	38569,4
Витрати на збут	080	118771,3	96790,81
Інші операційні витрати	090	436570,5	399284,3
Фінансові результати від операційної діяльності:			
Прибуток	100	92000,3	194560,5
Доход від участі у капіталі	110	461	447,1
Інші фінансові доходи	120	9290	5873,6
Інші доходи	130	49602,8	25643,5
Фінансові витрати	140	15726,6	1901,5
Інші витрати	160	33084,5	50537,5
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	102543	174085,7
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	26819	43687,4
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190	75724	130398,3
прибуток	220	75724	130398,3
2. Елементи операційних витрат			
Матеріальні затрати	230	497541,6	549040,2
Витрати на оплату праці	240	45628,7	35226
Відрахування на соціальні заходи	250	17135,8	11349,4
Амортизація	260	75492	39678
Інші операційні витрати	270	401280,7	384057,8
Разом	280	1037078,8	1019351,4
3. Розрахунок показників прибутковості акцій			
Середньорічна кількість простих акцій	300	27123880	27125280
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	27123880	27125280
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	320	75724000	130398300
Скоригований чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	330	2,79178	4,80726
Девіденти на одну просту акцію	340		0,19539

ДОДАТОК Є

Додаткові значення

Показники	Значення	
	За звітній період	За попередній період
1. Оборотні активи, що важко реалізуються	67940	58150
2. Період обороту звітнього періоду	166	
3. Період обороту минулого періоду	153	
4. Середній обіг готової продукції	19500	

Муромець Наталія Євгенівна
Галушка Владислав Вікторович

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
З КУРСУ «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»
(ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 6.030601
«МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ» УСІХ ФОРМ НАВЧАННЯ)**

Підписано до випуску р. Гарнітура Times New.
Умов. друк. арк. 1,56. Зам. № 165.

Державний вищий навчальний заклад
«Донецький національний технічний університет»
Автомобільно-дорожній інститут
84646, м. Горлівка, вул. Кірова, 51
E-mail: druknf@rambler.ru

Редакційно-видавничий відділ

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 2982 від 21.09.2007р.